

ordbok för webben

För Internet finns många ord som man kanske inte känner till eller undrar över. Vi har sammanställt en lista på de vanligaste termerna som kan vara bra att känna till när man ska skaffa en hemsida – inte minst när man för en dialog med den som ska skapa sidan.

Antivirusprogram

Ett antivirusprogram är ett program som söker efter, tar bort eller reparerar filer som är infekterade av datorvirus. Moderna antivirusprogram kan även upptäcka och oskadliggöra andra skadliga former av kod: Trojanska hästar, spionprogram (eng. spyware), maskar (eng. worms). När vi sammanställde texten kunde man kostnadsfritt ladda ned virusprogram för Windows på Microsofts hemsida och för Mac: sophos.com.

Blogg

Blogg är en förkortning av ordet webblogg och är en webbplats som innehåller periodiskt publicerade inlägg och/eller dagboksanteckningar.

Brandvägg

En brandvägg är ett programbaserat verktyg för att utestänga oönskat intrång i den lokala datorn eller nätverket. Med hjälp av brandväggen kan man "stänga ute" trafik där man kan bestämma behörigheter.

CMS

CMS är en förkortning från engelskans "Content Management System" – "innehållshanteringssystem" eller publiceringsverktyg för bl.a. hemsidor. Med ett CMS kan man redigera innehållet på en webbplats från vilken dator som helst med internetuppkoppling och en webbläsare som t.ex. Firefox eller Internet Explorer.

CSS

CSS är en förkortning från engelskans "Cascading Stylesheets" (på svenska "Stilmall"). Denna teknik använder man för definiera mallar och styra utseendet eller layouten på hemsidor motsvarande en formatmall i Word.

Databas

Är en samling information för t.ex. adressregister och som är organiserad på ett sätt så att det är lätt att söka efter, sortera och hämta information.

DNS

DNS är en förkortning engelskans "Domain Name System", som är ett system för att översätta adressering av datorer på IP-nätverk (se även IP-adress) som till exempel Internet. Istället för att skriva in t.ex. en IP-adress (t.ex. 192.168.3.255) i sin webbläsare när man vill komma till en hemsida, kan man använda sig av ett domännamn som t.ex. "mowys.se".

Domännamn

Ett unikt namn på en dator ansluten till ett IP-nätverk (se även IP-adress) t.ex. Internet.

Dynamisk webbsida

Innehållet i en dynamisk webbsida kan förändras (ofta med information från en databas) till skillnad från statiska webbsidor där innehållet hela tiden är detsamma.

Phishing

"Phishing", eller på svenska: "Nätfiske" (efter engelskans "fishing"), är ett olagligt sätt att lura t.ex. innehavare till bankkonton och stjäla t.ex. kreditkortsnummer, lösenord eller annan känslig information.

Flash

Adobe Flash (tidigare Macromedia Flash) är ett datorprogram som används till att skapa animationer, spel och så kallade "Rich Internet Applications" (RIA) för webben. För att visa Flash-grafik i en webbläsare krävs något av de s.k. insticksprogrammen "Adobe Flash Player" eller "Gnash".

FTP

FTP är en förkortning av engelskans "File Transfer Protocol", ett vanligt filöverföringsprotokoll som gör det möjligt att skicka filer mellan datorer över Internet.

HTM & HTML

Htm/Html som är en förkortning av engelskans "Hyper Text Markup Language", är ett märkspråk och webbstandard för strukturering av text, hypertext, media och inbyggda objekt på exempelvis hemsidor och i e-postmeddelanden.

IIS: www.iis.se

Stiftelsen för Internetinfrastruktur, i dagligt tal .SE (eller tidigare II-stiftelsen), grundades 1997. Stiftelsens syfte är att främja stabilitet i infrastrukturen för Internet i Sverige samt att främja forskning, utbildning och undervisning inom data- och telekommunikation, särskilt med inriktning på Internet.

Internet

Internet är världens största datornätverk och ett system för enkel och effektiv kommunikation av text, ljud och bild. "World Wide Web", e-post och fildelning är populära användningsområden för Internet. Det har gjort det möjligt att kommunicera över hela världen.

Intranät

Intranät är ett slutet nätverk för datorer. Det är tänkt att intranät ska vara en kanal mellan personer inom den egna organisationen.

Ip-adress

En IP-adress är ett nummer (t.ex 192.168.0.255) som används som adress och är den grundläggande standarden för kommunikation mellan datorer över Internet. Varje dator som är ansluten till ett nätverk måste ha ett IP-nummer.

MySql

MySql är en av de mest populära databashanterarna inom framförallt Linux-världen, mycket beroende på att det är s.k. OpenSource (öppen källkod) och som kan användas fritt utan kostnad.

Open Source

Open Source är en öppen (gratis) källkod eller programvara, där källkoden är tillgänglig att använda, läsa, modifiera och vidare distribuera för den som vill.

ordbok för webben

Pixel

Pixel eller bildpunkt är det minsta delen som en grafisk bild byggs upp av. Ordet pixel kommer av engelskans "picture element", där "pix" är en förkortning av picture. Exempelvis är en datorskärm uppbyggd av 72 pixlar per tum.

WYSIWYG

"WYSIWYG" är en förkortning av engelskans "What You See Is What You Get", vilket betyder "vad-du-ser-på-bildskärmen-är-vad-som-du-får". WYSIWYG-uttrycket används i en rad sammanhang, både om program för att skapa webbsidor, och layoutprogram.

Publiceringsverktyg

Ett program som gör det enkelt att uppdatera en hemsida t.ex. text och bild utan speciella förkunskaper och från vilken dator som helst. Verket är helt webbaserat, vilket betyder att det enda program som krävs är en vanlig webbläsare eller browser som t.ex. Internet Explorer eller Firefox. Exempel på publiceringsverktyg är "WordPress" och "Joomla".

Trojan

En trojan är ett datorprogram som utger sig för att vara till nytta eller nöje, men som orsakar skada när det lurat en användare att installera det.

Twitter

Twitter är en tjänst för mikrobloggning och kommunikation som går ut på att dela med sig av korta uppdateringar samt genom att följa andra personer ta del av deras uppdateringar.

Webbhotell

Ett webbhotell kan förklaras som ett "hotell" för hemsidor för exponering på Internet. Det finns både webbhotell som är kostnadsfria, och som debiterar en kostnad. Kostnadsbelagda webbhotell erbjuder vanligtvis mer långtgående teknisk support än webbhotell som är gratis och som sällan erbjuder mer än mycket grundläggande support.